

Επικαιροποίηση της Χάρτας Τοπικών Ελευθεριών

Ποια πρέπει να είναι η Τοπική Αυτοδιοίκηση στην Ευρώπη πενήντα χρόνια μετά τη ψήφιση της Χάρτας των Τοπικών Ελευθεριών στις Βερσαλλίες και λίγο πριν την ψήφιση του Ευρωπαϊκού Συντάγματος;

Στον προβληματισμό που θέτει η παραπάνω ερώτηση, αλλά κυρίως η ίδια η ευρωπαϊκή και παγκόσμια πραγματικότητα εξέφρασαν τις απόψεις τους εκατόν είκοσι αντιπρόσωποι από ευρωπαϊκούς δήμους και περιφέρειες, κατά τη συνάντησή τους που πραγματοποιήθηκε τον περασμένο Ιανουάριο, στις Βερσαλλίες, με αφορμή τη συμπλήρωση πενήντα χρόνων από την ίδρυση του CEMR (Συμβουλίου Δήμων και Περιφερειών της Ευρώπης, και την ψήφιση της Ευρωπαϊκής Χάρτας των Τοπικών Ελευθεριών, τον Οκτώβριο του 1953.

Είναι αυτή η Χάρτα που χρησιμοποιήθηκε κατόπιν από το Συμβούλιο της Ευρώπης, ως βάση για τη σύνταξη του Ευρωπαϊκού Χάρτη της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και το οποίο εγκρίθηκε το 1985.

Συνέχεια αποτελεί το γεγονός ότι οι αρχές της Τοπικής Αυτοδιοίκησης έχουν συμπεριληφθεί στο σχέδιο του Ευρωπαϊκού Συντάγματος, το οποίο συζητείται στην Διακυβερνητική Διάσκεψη.

Η Συνταγματική κατοχύρωση και ο προσδιορισμός των αρμοδιοτήτων των ΟΤΑ, ο ρόλος τους στην οικονομική ανάπτυξη, αλλά και η οικονομική κατάσταση των ΟΤΑ σήμερα βρέθηκαν στο κέντρο των συζητήσεων. Ο δήμαρχος των Βερσαλλιών Etienne Pinte, τόνισε πως «ό,τι συζητήθηκε πενήντα χρόνια πριν στην ίδια αίθουσα παραμένει ακόμη πολύ επίκαιρο, ιδιαίτερα στη Γαλλία. Βρισκόμαστε στη μέση συζητήσεων σχετικά με τη μεταβίβαση αρμοδιοτήτων: η αρχή των οικονομικών αρμοδιοτήτων για τις Τοπικές και Περιφερειακές Αρχές έχει συμπεριληφθεί στο Σύνταγμα, εν τούτοις, η παραχώρηση αρμοδιοτήτων δεν ακολουθείται από επαρκείς οικονομικούς πόρους». Η Claude du Granput, εκπρόσωπος της Επιτροπής των Περιφερειών, τόνισε ότι «οι Τοπικές και Περιφερειακές Αρχές, αποτελούν τους παράγοντες οικονομικής ανάπτυξης στην Ευρώπη. Η οικονομική ανάπτυξη επιτελείται σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, αλλά για να την εξασφαλί-

σουν οι ΟΤΑ πρέπει να δημιουργήσουν την υποδομή που θα δώσει τη δυνατότητα στις εταιρείες να κινητοποιηθούν προς αυτήν τη κατεύθυνση. Οι τοπικές οικονομικές αρμοδιότητες είναι σημαντικές εφόσον παρέχουν στους ΟΤΑ τα μέσα για μια περαιτέρω θεμελίωση των αρμοδιοτήτων τους». Το ιδρυτικό μέλος του CEMR, ο Lusin Sergent, που συμμετείχε στη Διάσκεψη των Βερσαλλιών το 1954, κατά τη διάρκεια της οποίας ψηφίστηκε η Χάρτα των Βερσαλλιών, υπογράμμισε ότι «τα προνόμια των ΟΤΑ πρέπει να καθορίζονται από το Σύνταγμα και με δικαίωμα προσφυγής στο δικαστήριο. Οι ΟΤΑ εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις τους μέσω φόρων που βασίζονται σε ιδίους πόρους. Εάν αυτοί καταργηθούν, τότε θα πρέπει να καταφύγουν σε ένα Ταμείο αποζημιώσεων».

Γ. Γιαννόπουλος: Διεθνική σκέψη, τοπική δράση η σημερινή επιταγή της Χάρτας των Βερσαλλιών

Τα χαρακτηριστικά της σημερινής εποχής και πως αυτά τα βιώνει η ίδια η Ευρώπη, μετά τον σημαντικό για αυτήν αιώνα, ο οποίος της «πρόσφερε» την βιομηχανική επανάσταση, την καταστροφή δύο πολέμων, τις κοινωνικές μεταλλάξεις, αλλά και την Ευρωπαϊκή Χάρτα των Δημοτικών Ελευθεριών, την Ένωσή της - οικονομική, νομισματική - και τώρα τη διεύρυνσή της, ανέλυσε ο αντιπρόεδρος του CEMR και δήμαρχος Ροδίων Γ. Γιαννόπουλος.

Το χαρακτηριστικό που σημαδεύει βαθιά την εποχή μας, είπε ο κ. Γιαννόπουλος είναι η κοινωνία της πληροφορίας.

«Η ασύλληπτη ταχύτητα με την οποία μεταδίδεται η πληροφορία τείνει να ανατρέψει κατεστημένες δομές, ακόμα και κατεστημένες αντιλήψεις. Οι πολίτες γίνονται κοινωνοί των δρώμενων στον πλανήτη τη στιγμή που αυτά εκτυλίσσονται. Εδώ όντως προκύπτει ένα ζήτημα, αν και κατά πόσο υπάρχει ισότιμη πρόσβαση στην πληροφορία, όμως το θέμα είναι ότι τίθεται σε επανάκριση η διάκριση μεταξύ του τοπικού - μη τοπικού ζητήματος. Της τοπικής και της μη τοπικής υπόθεσης.

Η νέα εποχή της παγκοσμιοποίησης τείνει να μεταλλάξει τον πολιτισμικό αγαθό, προβάλλοντας ισοπεδωτικά του πολιτισμού

πρότυπα lifestyle, εύπεπτα δήθεν, ισοπεδωτικά πάντως. Και βέβαια η απάντηση των διεθνών θεσμών, των ταγμένων στην προστασία των πολιτισμικών αξιών, είναι η διακήρυξη της ανάγκης για προστασία και ανάδειξη της πολιτισμικής διαφορετικότητας, για προστασία και ανάδειξη της μοναδικής ποικιλίας των έντονων χρωμάτων που διαθέτει η παλέτα των διαφορετικών πολιτισμών του κόσμου. Μέσα από την επιδίωξη της γνώσης του άγνωστου, την κατανόηση, την αποδοχή, τη συμφιλίωση με αυτό και την εκτίμησή του».

Η «σιγουριά του καναπέ»

Αναφερόμενος στη νέα εποχή που βιώνει ο πολίτης ο αντιπρόεδρος του CEMR, σημείωσε ότι τείνει να μετατρέψει τους πολίτες από ενεργά μέλη των κοινωνιών σε αμέτοχους θεατές των δρώμενων στον κόσμο από τη «σιγουριά» του καναπέ τους.

Καλλιεργώντας τους την αίσθηση ότι αυτά συμβαίνουν όπως στο σινεμά. Ενδυναμώνοντάς τους την πεποίθηση ότι αυτά όλα είναι μακριά, ότι ίσως και να ανήκουν στο σενάριο κάποιας ταινίας, που σίγουρα δεν πρόκειται να μετατρέψει το σημερινό θεατή τους σε πρωταγωνιστή ή έστω σε κομπάρσο κάποτε... Αποστασιοποιεί, έτσι, τον πολίτη από την Πολιτική. Τον ενεργό ενδιαφερόμενο άνθρωπο τείνει να τον μετατρέψει σε παθητικό θεατή.

Μα παρόλα αυτά, πριν μόλις ενάμιση χρόνο στο Γιοχάνεσμπουργκ η κοινωνία των Εθνών αναγνώρισε ότι καλύτερος σύμμαχος για την προστασία του πλανήτη είναι η ενεργοποιημένη κοινωνία των πολιτών.

Οι μαζικές μετακινήσεις πληθυσμών

Ένα άλλο χαρακτηριστικό της σημερινής εποχής, όπως σημειώνει ο Γ. Γιαννόπουλος, είναι η δημογραφική αλλοίωση των πλουσιότερων περιοχών της Ευρώπης με μαζικές μετακινήσεις πληθυσμών από περιοχές που πλήττονται από πολεμικές συρράξεις, που στενάζουν κάτω από ανταρτικά καθεστώτα, που βουλιάζουν στη φτώχεια και τον μαρasmus. Το επώδυνο και για τις πόλεις-δέκτες φαινόμενο των νομίμων και παράνομων οικονομικών μεταναστών δημιουργεί νέους θύλακες φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού και, επομένως, μεγαλύτερη ανεργία,

ξеноφοβία και ρατσισμό στα αστικά κέντρα. Απαιτεί από τις πόλεις πολιτικές ένταξης ως μέσο πυρόσβεσης και τη διακήρυξη της ανάγκης για αστυνόμευση των Ευρωπαϊκών συνόρων της ως αναποτελεσματικό άλλοθι».

Αναφερόμενος στη σημασία και τη σπουδαιότητα της αποκέντρωσης τόνισε: «Πενήντα χρόνια μετά την Χάρτα των Βερσαλλιών και δέκα οκτώ μετά την υιοθέτηση της Ευρωπαϊκής Χάρτας, η σπουδαιότητα της αποκέντρωσης ως βαθιά δημοκρατικής διαδικασίας, έχει πολλαπλά επιβεβαιωθεί. Και βέβαια πρέπει να τονιστεί ότι η δικαιοσύνη όσων είχαν την ενόραση και την έμπνευση να διαμορφώσουν ένα τέτοιο κείμενο αρχών έγκειται στο γεγονός ότι στην πορεία διευκρινίστηκε η έννοια της αποκέντρωσης από την αποσυγκέντρωση του κεντρικού κράτους, η έννοια της αποκέντρωσης δηλαδή με αυτοδιοίκηση. Ο κύκλος φαίνεται να μεγαλώνει και η κατατεθειμένη τότε άποψη υπέρ της συμμετοχής των πολιτών στη διαδικασία λήψης των αποφάσεων που τους αφορούν φαίνεται να επαναπροσεγγίζει τον Αριστοτελικό προσδιορισμό της πολιτικής και του πολίτη. Το ζητούμενο πριν πενήντα χρόνια της ενεργής συμμετοχής του πολίτη στο εγγύτερο σε αυτόν επίπεδο της πολιτείας αποτελεί επιταγή για την καλύτερη διακυβέρνηση στην σύγχρονη τοπική αυτοδιοίκηση της Ευρώπης. Σ' αυτήν την επιταγή υπακούει η εισαγωγή καινοτόμων μορφών διαβούλευσης με τους πολίτες μέσω των εφαρμογών του e-government. Η διαμόρφωση του δίπτυχου «διεθνική σκέψη / τοπική δράση» από τους αυτοδιοικητικούς της Ευρώπης συνδυάζει τον πολίτη της Παγκοσμιοποιημένης πληροφοριακά κοινωνίας με την επιταγή της Χάρτας των Βερσαλλιών για δημοκρατική λειτουργία σε τοπικό επίπεδο.

Η ειρηνική συνύπαρξη στον κόσμο - πανανθρώπινο αίτημα του 21ου αιώνα - η ελευθερία, η δημοκρατική διαδικασία, η κοινωνική συνοχή, ο εξέχων πολιτικός ρόλος που οι αρχές οι εγγύτερα ευρισκόμενες στον πολίτη καλούνται να παίξουν, ρόλος που δεν είναι πια διαμεσολαβητικός/ διεκδικητικός μόνον, αλλά και παιδευτικός στη πορεία της εμπέδωσης της δημοκρατικής λειτουργίας, καταδεικνύουν τη διαχρονική δυναμική των αρχών της πενήνταχρονης πια χάρτας. Και κατά τούτο ο ρόλος των σημερινών αυτοδιοικητικών αποκτά ακόμα μεγαλύτερο βάρος στους ώμους τους.

Γιατί σήμερα στο εγγύτερο στον πολίτη σημείο διοίκησης, την Τοπική Αυτοδιοίκηση:

► **Η λήψη αποφάσεων** για τις δημόσιες υποθέσεις υπόκειται αντικειμενικά σε κοινωνικό έλεγχο

► **Η διαχείριση** των δημοσίων πόρων και ο συνδυασμός με τις προστιδόμενες στις πολιτικές προτεραιότητες μπορεί να είναι αποτέλεσμα συζήτησης, στην οποία ευχερέστερα συμμετέχουν κοινωνικοί εταίροι και αμεσότερα εκφράζονται ομάδες διαφορετικών συμφερόντων, μπορεί να είναι δηλαδή διαδικασία συνθετική

► **Η αποκέντρωση** αντιμετωπίζει λιγότερες πιθανότητες αντίδρασης

► **Η κοινωνική αλληλεγγύη** βρίσκει την επαφή της με παραδοσιακές εθιμικές αξίες των τοπικών κοινωνιών και πολλαπλασιάζεται δια της συνέργιας με κοινωνικές πρωτοβουλίες

► **Η αντιμετώπιση** των προβλημάτων του κοινωνικού αποκλεισμού των ευπαθών κοινωνικών ομάδων με κοινωνική επανένταξη καθίσταται ευκολότερη

► **Η καινοτομία** και η φαντασία στην εξουσία εμπλουτίζεται ενεργητικά από την εγγύτητα στους πολίτες και τη σμίκρυνση της γραφειοκρατικής οντότητας

► **Η πολιτιστική κληρονομιά** αποτελεί ζώσα υπαρκτή καθημερινότητα

► **Η διεθνής αλληλεγγύη** εκφράζεται με πολύ άμεσους, πρακτικούς και αποτελεσματικούς τρόπους, όπως η συμπαράσταση πόλεων σε περιοχές εμπόλεμες ή πληγμένες από θεομηνίες, της οποίας πολλές φορές υπήρξαμε μάρτυρες.

► **Η διεθνής προσέγγιση** βρίσκει τρόπους εφαρμογής άμεσους, όπως οι διδυμοποιήσεις, η ανταλλαγή καλών εμπειριών, μαθητών, ειδικοτήτων κ. λπ., δηλαδή η αλληλοκατανόηση, ο αλληλοσεβασμός, η ειρήνη.

► **Η διεθνής συνεργασία** εδραιώνεται δια της δικτύωσης, που απέδωσε τόσες καλές πρακτικές

► **Η συζήτηση** για τις δημόσιες υποθέσεις, όπως και για τις δημόσιες υπηρεσίες, αποκτά χαρακτήρα περισσότερο πραγματικό και οι προτεινόμενες λύσεις έχουν λιγότερη πιθανότητα αστοχίας, καθώς μειώνεται ο παράγων λάθους της θεωρητικής διεργασίας

► **Η διαχείριση** του ελεύθερου χρόνου των πολιτών, η φροντίδα για την προσχολική, τη σχολική, την Τρίτη ηλικία, αποτελούν στην πράξη δείκτες πολιτισμικής στάθμης της κάθε πόλης

► **Η φροντίδα** για το περιβάλλον γίνεται με άμεση και συνεχή δυνατότητα κρίσης από τους ίδιους τους χρήστες των υπηρεσιών

► **Ο συνδυασμός** της φροντίδας του πολεοδομικού με τον κοινωνικό ιστό οδηγεί

σε κανονιστικές αποφάσεις για την καθημερινή ζωή στη βάση ενός ελάχιστου πλαισίου κανόνων καθολικής αποδοχής και επομένως σε προϊόντα απαραίτητα συναπόφασης

► **Η κρίση** των πολιτών για τις προσφερόμενες υπηρεσίες και αγαθά είναι πιο άμεση και περισσότερο αποφασιστική ούτως ή άλλως για την ποιότητα, το κόστος και το όφελος

► **Η αναγνώριση** της Περιφερειακής σύγκλισης ως απάντηση στην ανεξέλεγκτη αστικοποίηση και της διεθνούς αλληλεγγύης ως προϋπόθεση εξάλειψης του φαινομένου της παράνομης μετανάστευσης

► **Και το σπουδαιότερο:** η υπευθυνότητα επεκτείνεται πέρα από την αρμοδιότητα και η μεταβίβαση/ αποποίηση της ευθύνης, που είναι ήδη δύσκολη, τείνει να γίνει απαγορευτική».

Αναφερόμενος ο κ. Γιαννόπουλος στο τι αφήνει αυτή η πενήνταχρονη πορεία από την υπογραφή της Χάρτας των Τοπικών Ελευθεριών σημείωσε ότι οι φιλόδοξες στοχεύσεις των αιρετών σε εκείνη την εποχή μετατράπηκαν σε πραγματικότητες, με αποκορύφωμα τη συμπερίληψη με περισσότερη ακόμη ευκρίνεια, αρχών της Χάρτας στο νέο Σύνταγμα της Ε.Ε., που συντάχθηκε υπό την προεδρία του προέδρου του CEMR Βαλερύ Ζισκάρ ντ' Εστέν.

Τέλος σκιαγραφώντας το σημερινό όραμα της Χάρτας είπε:

«Ονειρευόμαστε μια λειτουργία των δήμων μας τέτοια, όπου για τους πολίτες το πρόβλημα της μείωσης των βροχοφόρων δασών του Αμαζονίου να έχει ίση βαρύτητα στη κρίση τους με τα συμβαίνοντα στο πεζοδρόμιό τους.

Η φτώχεια και η καταπίεση όπου γης να τους αφορά. Η απαίτηση για τη διάθεση των χρημάτων τους, για την ισότητα, την ελευθερία, τη δημοκρατία στον κόσμο όλο, να είναι αντικείμενο επίμονου ελέγχου. Το αίτημά τους για συμμετοχή περισσότερο πιεστικό.

Η απαίτηση για περισσότερη αυτοδιοίκηση και αποκέντρωση συνεχής.

Ονειρευόμαστε μια λειτουργία των δήμων μας τέτοια που να ταυτίζει όπως τότε, στην αρχαία Ελλάδα, την έννοια του Δήμου με την κοινωνία των πολιτών που ζουν στην πόλη. Που να αναβιώσει το τρίπτυχο πολίτης- πόλη - πολιτική και η ταύτιση του Δήμου με τη Δημοκρατία. Που να οδηγήσει σε πόλεις πολιτών του κόσμου καλύτερων, που στο πέρασμά τους θα αφήσουν ένα πιο όμορφο αποτύπωμα στη Γη». ■

Peter Straub: Το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα αναγνωρίζει το ρόλο των περιφερειών και των πόλεων

Ιστορική χαρακτηρίζει την απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου των Βρυξελλών για το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα ο πρόεδρος της Επιτροπής των Περιφερειών Peter Straub, χάρη στην οποία η Ένωση αναμένεται μελλοντικά να γίνει αποτελεσματικότερη και δημοκρατικότερη.

«Το Σύνταγμα αυτό, τονίζει ο πρόεδρος της ΕτΠ, προορίζεται για τους ευρωπαίους πολίτες και, συγχρόνως, είναι ένα Σύνταγμα για τις πόλεις και τις περιφέρειες της Ευρώπης δεδομένου ότι αναθέτει νέες εξουσίες αλλά και νέες ευθύνες στους αιρετούς εκπροσώπους των τοπικών και περιφερειακών αρχών. Η τοπική και περιφερειακή διάσταση αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα αυτού του ιδρυτικού κειμένου, το οποίο προβλέπει μία νέα κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ του ευρωπαϊκού, του εθνικού, του περιφερειακού και του τοπικού επιπέδου



διακυβέρνησης, την αναθεώρηση του πρωτοκόλλου για την επικουρικότητα και την ενσωμάτωση της αρχής της αναλογικότητας. Οι μηχανισμοί ελέγχου της εφαρμογής των εν λόγω δύο αρχών ενισχύονται από την ανάθεση του ενεργού ρόλου στην Επιτροπή των Περιφερειών. Είμαι εξαιρετικά ικανοποιημένος τόσο από τη συνταγματική αναγνώριση της

τοπικής και περιφερειακής αυτονομίας μεταξύ των αρχών και των αξιών της Ένωσης όσο και από την καθιέρωση της εδαφικής συνοχής ως νέου στόχου της Ένωσης. Πρόκειται για βήματα προόδου που αποτελούσαν πάγια αιτήματα της ΕτΠ, τα οποία προτάθηκαν από την Ευρωπαϊκή Συνέλευση και επικυρώθηκαν από τη Διακυβερνητική Διάσκεψη.

Ο κ. Straub επισημαίνει ότι η ΕτΠ προτίθεται να συνεισφέρει στη διαδικασία επικύρω-

σης σε έκαστο των είκοσι πέντε μελών, με στόχο την παρουσίαση και την επεξήγηση του Συντάγματος στους ευρωπαίους πολίτες όλων των κρατών μελών.

Η ΕτΠ προτίθεται επίσης να συμβάλει στην ενδυνάμωση της δημοκρατίας στην Ευρώπη χάρη στον καθοριστικό ρόλο που διαδραματίζουν οι τοπικές και περιφερειακές αρχές για την εμφύχωση της δημοκρατίας και της εγγύτητας.

«Έχω δεσμευτεί, καταλήγει ο πρόεδρος της ΕτΠ να συνεισφέρω σε αυτή την ευρεία ευρωπαϊκή δημόσια συζήτηση και έχω ήδη ανακοινώσει την πρόθεσή μου να συνυπογράψω μαζί με τον πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής μία έκκληση προς τους αιρετούς εκπροσώπους των τοπικών και περιφερειακών αρχών με στόχο να καταστεί δυνατή η πραγματοποίηση συζητήσεων και η ανάληψη απτών δεσμεύσεων υπέρ του Ευρωπαϊκού Συντάγματος, απανταχού της Ευρώπης». ■

Αναγνώριση της UCLG από τα Ηνωμένα Έθνη

Επιστολή προς τον υπουργό Εξωτερικών Πέτρο Μολυβιάτη απέστειλε ο πρόεδρος της Επιτροπής Διεθνών Σχέσεων της ΚΕΔΚΕ και μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής του οργανισμού «Ηνωμένες Πόλεις και Τοπικές Αρχές» (UCLG), δήμαρχος Αμφιλοχίας Απόστολος Κοιμήσης και ζητά τη συμπαράσταση της Ελληνικής Κυβέρνησης ώστε κατά τη διάρκεια της 59ης Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών, που πραγματοποιήθηκε στις 14 Σεπτεμβρίου και στην οποία συζητήθηκε η Έκθεση Cardoso, να υποστηρίξει τις προτάσεις που διατυπώνονται στο κεφάλαιο σχετικά με τις τοπικές αρχές, όπου αναγνωρίζεται ο σημαντικός ρόλος που αυτές μπορούν να διαδραματίσουν, στα πλαίσια της συνεργασίας με τα Ηνωμένα Έθνη.

Συγκεκριμένα η Έκθεση Cardoso -πρόταση 17 - αναφέρει ότι « η Γενική Συνέλευση θα πρέπει να συζητήσει το ψήφισμα που καθορίζει ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση αποτελεί παγκόσμια αρχή σε-



βαστή από όλους», επίσης παρατηρεί ότι -πρόταση 18 - «τα Ηνωμένα Έθνη θα πρέπει να θεωρούν τον οργανισμό Ηνωμένες Πόλεις και Τοπικές Αρχές (UCLG) ως ένα γνωμοδοτικό όργανο σε ζητήματα διακυβέρνησης».

«Για μας στο σύνολό της η πρόταση 18 είναι εξαιρετικής σημασίας, τονίζει ο Απόστολος Κοιμήσης, και καθιστά νόμιμο το συγκεκριμένο άμεσα σύνδεσμο, που αποτελεί την επιδίωξή μας, ανάμεσα στις πόλεις και το σύστημα των Ηνωμένων Εθνών.

Εκ μέρους της Ένωσής μας, των τοπικών αρχών της χώρας μας και όλων των μελών του νέου παγκόσμιου οργανισμού τοπικών αρχών «Ηνωμένες Πόλεις και Τοπικές Αρχές, είμαστε σίγουροι ότι η Κυβέρνησή μας θα κάνει οτιδήποτε είναι δυνατόν για να δείξει τη δέσμευσή της προς τις τοπικές αρχές, συγκεκριμένα παρέχοντας υποστήριξη όσον αφορά αυτό το κεφάλαιο της Έκθεσης». ■

Τα ευρυζωνικά δίκτυα στην υπηρεσία των πολιτών

Τη γεφύρωση του ψηφιακού χάσματος, ώστε κάθε περιοχή της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των φτωχότερων και πλέον απομακρυσμένων περιοχών, να έχει ταχύτατη πρόσβαση στη σφύζουσα ηλεκτρονική κοινωνία, θέτει ως προτεραιότητα η ΕτΠ και ζητά από όλους τους ευρωπαίους ηγέτες να πράξουν τα δέοντα για να διασφαλιστεί η παραπάνω συνθήκη και τα οφέλη της ευρυζωνικής επανάστασης.

Η παραπάνω έκκληση εκφράστηκε στη διεθνή συνδιάσκεψη για την τεχνολογία που πραγματοποίησε η ΕτΠ σε συνεργασία με τη περιφερειακή αρχή South West στο Killarney της Ιρλανδίας.

Με απλά λόγια δηλαδή η ΕτΠ ζητά να εξασφαλιστεί η διαδικτυακή σύνδεση υψηλής ταχύτητας, η οποία επιτρέπει στους χρήστες τη μεταβίβαση ή διάθεση πληροφοριών πενήντα φορές πιο γρήγορα από μία συμβατική τηλεφωνική γραμμή και ένα συμβατικό μόντεμ. Οι ευρυζωνικές πληροφορίες παρέχονται με διαφορετικούς τρόπους - μέσω συνήθους τηλεφωνικής σύνδεσης με χρήση τεχνολογίας ασύμμετρης ψηφιακής γραμμής συνδρομητή (ADSL), μέσω καλωδιακής σύνδεσης ή κινητής τηλεφωνίας, ή ασύρματων και δορυφορικών δικτύων. Η ευρεία ζώνη καθιστά ευκολότερη την πρόσβαση στους τομείς της εκπαίδευσης, των δημοσίων υπηρεσιών και της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης. Επίσης βοηθά τους πολίτες των απομακρυσμένων περιοχών να αποκτήσουν περισσότερο ενεργή συμμετοχή στην κοινωνική και δημοκρατική ζωή.

Η κ. McNamara, πρόεδρος της Επιτροπής «Πολιτισμός και Παιδεία», στην ομιλία της τόνισε ότι είναι αναγκαία η ευρεία διάθεση της ευρυζωνικής υποδομής προς όλους τους πολίτες σε προσιτές τιμές. Θα πρέπει να αντιμετωπιστούν αποτελεσματικά η ανεπαρκής γεωγραφική κάλυψη, τα προβλήματα απομόνωσης και να επικεντρωθούν οι επενδύσεις σε περιοχές που υπάρχει το ψηφιακό χάσμα.

«Η ορθή δημόσια πολιτική σχετικά με την ευρυζωνική πρόσβαση και η παροχή υπηρεσιών σε εύλογες τιμές μπορεί να αποφέρει μεγάλα οφέλη στις επιχειρήσεις, τους κατα-



ναλωτές και την οικονομία γενικότερα. Η εσφαλμένη χάραξη πολιτικής ανακόπτει την εγκατάσταση της ευρείας ζώνης καθώς και τις σχετικές καινοτόμες υπηρεσίες και επιπλέον την υλοποίηση του οράματος της ηλεκτρονικής Ευρώπης» σημείωσε.

Το παράδειγμα της Ιρλανδίας

Ο υπουργός Επικοινωνιών, Θαλάσσιων και Φυσικών Πόρων της Ιρλανδίας Dermot Ahern, αναφερόμενος στη χώρα του σημείωσε ότι αν και η ευρεία διαθεσιμότητα ευρυζωνικής πρόσβασης αποτελεί τον κυριότερο παράγοντα για την προώθηση της ανταγωνιστικότητας και της παραγωγικότητας και παρά το γεγονός ότι η ιρλανδική κυβέρνηση διέθεσε 200 εκ. ευρώ για την ανάπτυξη της ευρυζωνικής υποδομής, δεν συνοδεύτηκε το πρόγραμμα αυτό από ένα ικανοποιητικό επίπεδο επενδύσεων για την κάλυψή του, επισημαίνοντας στην ουσία την αποτυχία της αγοράς.

Ωστόσο υπογράμμισε ότι η Ιρλανδία σήμερα διαθέτει την ταχύτερα αναπτυσσόμενη ευρωζωνική οικονομία παγκοσμίως, ενώ πρόσφατα υπογράφηκε συμφωνία με τη βιομηχανία προκειμένου κάθε σχολείο στη χώρα να έχει ευρυζωνική πρόσβαση έως την έναρξη του σχολικού έτους 2005.

Ο M.G. Tutti, αντιπρόεδρος της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων ανέφερε στη διάσκε-

ψη ότι βασική προτεραιότητα για την τρέπεζα είναι η εφαρμογή της Πρωτοβουλίας - Καινοτομία 2010, ένα χρηματοδοτικό πρόγραμμα 17 δις ευρώ που έχει ως στόχο την ενίσχυση της γνώσης, της ανάπτυξης και της απασχόλησης, αλλά και την ενίσχυση της ευρυζωνικής πρόσβασης στις λιγότερο αναπτυγμένες περιοχές της ΕΕ. Σπουδαίο ρόλο για τη γεφύρωση του ψηφιακού χάσματος μπορεί να διαδραματίσει η δορυφορική τεχνολογία, τόνισε ο Claudio Mastracci, διευθυντής Εφαρμογών της Ευρωπαϊκής Διαστημικής Υπηρεσίας. «Οι λύσεις που προσφέρει ο διαστημικός χώρος ανταποκρίνονται στις ανάγκες των περιοχών με πεπαλαιωμένες ή ανύπαρκτες χερσαίες υποδομές στον τομέα της επικοινωνίας» σημείωσε.

Ο Fulvio Sansome, γενικός γραμματέας της Ένωσης Επιχειρήσεων Δορυφορικών Συστημάτων δήλωσε ότι 21 εκατομμύρια νοικοκυριά στην Ευρώπη, κυρίως στις αγροτικές περιοχές, θα εξακολουθήσουν να μην έχουν πρόσβαση στη συμβατική χερσαία ευρεία ζώνη έως το έτος 2006. Μέχρι το 2012, 15 εκατομμύρια νοικοκυριά θα εξακολουθήσουν να μην έχουν πρόσβαση σ' αυτή, καταλήγοντας ότι η επίλυση του προβλήματος εντοπίζεται στην περαιτέρω χρήση της δορυφορικής τεχνολογίας. ■

Οι οικονομικές περικοπές θα «βουλιάξουν» την πολιτική συνοχής της ΕΕ

Κοινό μέτωπο για να μη περικοπεί ο προϋπολογισμός της ΕΕ, που αφορά στην περιφερειακή πολιτική - όπως ζητούν ορισμένα κράτη μέλη της ΕΕ - και να ενισχυθεί η πολιτική συνοχής διαμορφώνουν η Επιτροπή των Περιφερειών και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Το θέμα συζητήθηκε στη σύνοδο ολομέλειας της ΕτΠ τον Ιούνιο και οι εκπρόσωποι των δύο κορυφαίων θεσμικών οργάνων της ΕΕ έστειλαν κατηγορηματικό μήνυμα στα κράτη μέλη που έχουν ζητήσει σοβαρές περικοπές του προϋπολογισμού της ΕΕ, προειδοποιώντας ταυτόχρονα για τον κίνδυνο πλήρους υπονόμευσης του μέλλοντος της περιφερειακής πολιτικής στην Ένωση. Μιλώντας στις εργασίες της ολομέλειας της ΕτΠ ο αρμόδιος για την περιφερειακή πολιτική Επίτροπος Jacques Barrot προειδοποίησε ότι η Ευρώπη βρίσκεται σε ένα «σταυροδρόμο», όπου πρέπει να επιλέξει ανάμεσα στη διατήρηση μιας ισχυρής πολιτικής συνοχής ή μιας πολιτικής που περιορίζεται σε «ελεημοσύνες και φιλανθρωπίες». Παράλληλα υποσχέθηκε να αντισταθεί σε όσους πιέζουν να μειωθεί το ανώτατο όριο του προϋπολογισμού της ΕΕ για τη χρηματοδότηση της πολιτικής συνοχής.

Ο κ. Chabert, υπουργός Δημοσίων Έργων, Μεταφορών και Υγειονομικής Πολιτικής της Κυβέρνησης της Περιφέρειας των Βρυξελλών, τόνισε ότι η πολιτική συνοχής υπήρξε «συνταρακτική επιτυχία» κατά τις δύο τελευταίες δεκαετίες και η Επιτροπή θα πρέπει να απορρίψει οποιουσδήποτε «απαράδεκτους συμβιβασμούς».

Στο ίδιο μήκος κύματος ήταν οι εκπρόσωποι από όλο το πολιτικό φάσμα της ΕτΠ. Ο Michel Delebarre, δήμαρχος Δουνκέρκης και πρώην υπουργός της γαλλικής κυβέρνησης, είπε ότι ο προϋπολογισμός που προτείνει η Επιτροπή, ο οποίος βασίζεται στον μέσο όρο του 1,14% του Ακαθάριστου Εθνικού Εισοδήματος της Ένωσης, θα πρέπει να είναι ο «απολύτως ελάχιστος». Οποιαδήποτε μείωσή του θα είναι καταστροφή και προμήνυμα θανάτου για τις πολιτικές μας», πρόσθεσε.

Η Flo Clucas, δημοτική σύμβουλος του Λίβερπουλ, υποστήριξε ότι το ανώτατο όριο του 1% του προϋπολογισμού, που ζητούν η Γερμανία, η Γαλλία, η Βρετανία, οι Κάτω χώρες, η Σουηδία και η Αυστρία, θα καταλήξει σε αποτυχία της μελλοντικής πολιτικής συνοχής. Ο Jose Maria

Munoz Ganuza, επιτετραμμένος του προέδρου της Βασκικής Κυβέρνησης για τις εξωτερικές σχέσεις, είπε ότι η διατήρηση μιας αποτελεσματικής πολιτικής είναι «ζήτημα δικαιοσύνης». Επίσης ο Poul Nyrup ευρωβουλευτής και πρόεδρος της Ομάδας του Κόμματος των Ευρωπαίων Σοσιαλιστών και πρώην υπουργός της Δανίας τοποθετήθηκε επίσης εναντίον της περικοπής του προϋπολογισμού. «Δεν είμαστε τόσο φτωχοί που να μη μπορούμε να διαθέσουμε πάνω από το 1% για να βελτιώσουμε τη ζωή των απλών ανθρώπων», είπε στα μέλη της ΕτΠ που ανήκουν στο Κόμμα των Ευρωπαίων Σοσιαλιστών.

336,5 δις ευρώ ζητά η ΕτΠ

Η Επιτροπή των Περιφερειών ζητά να υλοποιηθούν οι προτάσεις που περιλαμβάνονται στην Τρίτη Έκθεση της Επιτροπής για την οικονομική και κοινωνική συνοχή, σύμφωνα με την οποία προβλέπονται συνολικά 336,5 δις ευρώ για την πολιτική συνοχής κατά την επόμενη περίοδο (2007- 2013) χρηματοδότησης.

Επίσης ζητά να θεσπιστεί μια πιο ευθεία και διαφανή διαδικασία παροχής βοήθειας στις περιφέρειες που τη χρειάζονται περισσότερο.

Οι συστάσεις - προτάσεις της ΕτΠ, που περιλαμβάνονται στη γνωμοδότηση που υιοθετήθηκε κατά τη σύνοδο ολομέλειας - είναι οι εξής: Μεγαλύτερη ευελιξία στον προσδιορισμό των περιφερειών που είναι επιλέξιμες για κρατικές ενισχύσεις.

Περισσότερη ευθύνη των τοπικών και περιφερειακών αρχών στον προσδιορισμό και την εφαρμογή των μέτρων της πολιτικής για τη συνοχή.

Σαφέστερο προσδιορισμό των κριτηρίων που απαιτούνται για να υποβάλουν οι αστικές περιοχές αίτηση για στήριξη.

Περισσότερη χρηματοδοτική βοήθεια για τους κατοίκους της υπαίθρου.

Η γνωμοδότηση ζητά να είναι επιλέξιμες για κρατική ενίσχυση οι περιφέρειες που θίγονται από την αποκαλούμενη «στατιστική επίπτωση», δηλαδή εκείνες που θα πάνουν να εμπίπτουν στην κατηγορία της κορυφαίας προτεραιότητας «Σύγκλιση» εξαιτίας της μείωσης του κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ της ΕΕ κατόπιν της διεύρυνσης. Δεκαεπτά περιφέρειες με συνολικό πληθυσμό 19 εκατομμύρια κατοίκους κινδυνεύουν να χάσουν

πόρους υποστήριξης, αν δεν αλλάξει η θέση για αυτό το ζήτημα.

Η ΕτΠ ζητά να συνεχίσουν να είναι επιλέξιμες για κρατικές ενισχύσεις, για μία μεταβατική περίοδο, οι περιφέρειες που επηρεάζονται από τη «φυσική επίπτωση», δηλαδή εκείνες που θα ξεπερνούσαν το κατώφλι του 75% του μέσου κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ της κατηγορίας «Σύγκλιση» αν δεν συνέβαινε η διεύρυνση.

123 εκ. πολίτες ζουν σε φτωχές περιφέρειες της ΕΕ

Η πολιτική συνοχής της ΕΕ είναι η δεύτερη μεγαλύτερη κατηγορία δαπανών της Ένωσης μετά την Κοινή Γεωργική Πολιτική.

Ο προϋπολογισμός κατά την περίοδο που διανύουμε (2000 -2006) ανήλθε στα 213 δις ευρώ, ενώ για τη περίοδο 2007- 2013 ο προϋπολογισμός προτείνεται ανέρχεται στα 336,5 δις ευρώ, αντιστοιχεί δηλαδή στο 0,41% του Ακαθάριστου Εθνικού Εισοδήματος της Ένωσης και στο ένα τρίτο των προβλεπόμενων συνολικών δαπανών της Κοινότητας, που ανέρχονται στα 929 δις ευρώ.

Αν τεθεί ως ανώτατο όριο το 1% του προϋπολογισμού της ΕΕ, τότε η χρηματοδότηση της πολιτικής συνοχής θα μειωθεί κατά 113,5 δις ευρώ στην επταετία 2007 -2013, η οποία είναι και η πρώτη στις νέες συνθήκες διεύρυνσης της ΕΕ.

Σήμερα στην ΕΕ, παρά την αύξηση του πληθυσμού της κατά 20% που σημειώθηκε μετά τη διεύρυνσή της (από 380 εκ. στην ΕΕ των 15 σε 454 εκ. στην ΕΕ των 25), το συνολικό ΑΕΠ αυξήθηκε μόνο κατά 5% και το μέσο κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ μειώθηκε κατά 12,5%. Ο αριθμός των ανθρώπων που ζουν στις αναπτυξιακά καθυστερημένες περιφέρειες αυξήθηκε από 84 σε 123 εκατομμύρια.

Παρά τους σχετικά υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης στα νέα κράτη μέλη (1,5% υψηλότερος από το μέσο όρο της ΕΕ των 15), θα χρειαστούν δεκαετίες για να φτάσουν αυτές οι χώρες τον κοινοτικό μέσο όρο της διευρυμένης ΕΕ.

Σύμφωνα με τις τρέχουσες προβλέψεις, μόνο η Σλοβενία, η Ουγγαρία και η Τσεχία θα είναι σε θέση να ξεπεράσουν το 75% του μέσου όρου του κοινοτικού ΑΕγχΠ μέχρι το 2017. ■